

ΠΑΝΔΩΡΑ

Παρά την γκρίνια και συναφή φαινόμενα που ενδημούν στον Συνασπισμό, οφείλει κανείς να αναγνωρίσει στο κόμμα της Ανανεωτικής Αριστεράς το επίτευγμα της (μικρής έστω, αλλά οπωσδήποτε αισθητής) παρουσίας σε όλα τα μέτωπα των κοινωνικών αγώνων.

Η αφορμή των διαπιστώσεων αυτών μου δόθηκε την ημέρα της μαθητικής πορείας στο κέντρο των Αθηνών, όταν είδα τον κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη να ακολουθεί την πορεία μόνος του.

Με το μονόπετο κοστούμι του από γκριζα φανέλα, ένα γαλάζιο ριγέ πουκάμισο από ύφασμα Oxford, ένα ζευγάρι απλά μαύρα loafers (ακόμη και χωρίς γραβάτα - όπως πάντα άλλωστε), ήταν σίγουρα ο κομψότερος διαδηλωτής: μια διακριτική πινακίδα liberal chic μέσα στη θλιβερή μονοτονία των φθαρμένων denims...

Δεν είχε αναμειχθεί με τους μαθητές. Ακολουθούσε από απόσταση, με το ακνέ μειδιάμα και το ρεμβώδες βλέμμα ευδιάκριτα στη φυσιογνωμία του. Σχεδόν ευτυχής, μου έδωσε την εντύπωση ότι ίσως ονειρευόταν «το τέλος του καπιταλισμού, υπό την υπόκρουση του κροταλισμού των Καλάσνικοφ». (Αν θυμάμαι καλά ένα εμπνευσμένο άρθρο για την εξέγερση του 1997 στην ωραία Αλβανία...)

Λίγο νωρίτερα όμως, από το «παράθυρο» τηλεοπτικού σταθμού, είχα θαυμάσει τη νεάζουσα βουλευτή του κόμματος κυρία Νίτσα Λουλέ να επιδοκίμαζε από τον καναπέ του διαμερισμάτος της τη χαριτωμένη κορούλα της, καθώς η μικρά - σκίζοντας σε slow motion φωτογραφίες με αυτόγραφα - απεκήρυτε τελετουργικά εκπαιδευτικό, το οποίο επέτυχε τόσο στον ρόλο του Mozart των δωδεκάχρονων όσο και σε εκείνον του καθηγητή Humbert Humbert...

Η υπόθεση του εν λόγω ειδήλου (την οποία υπερασπίζεται με πάθος, υποθέτω, ο Ανδρέας Εμπειρικός στις συνομιλίες του με τους αγγέλους...) έδωσε την ευκαιρία στον «λαϊκό δικαστή» να ξαναπιάσει

δουλειά. Ως ειδήμων πλέον, με τις δάφνες της καταδίκης του Κλίντον να στολίζουν ακόμη τους λευκούς κροτάφους του, ο κ. Κώστας Καζάκος σπλήττευσε την έκπτωση των κοινωνικών αξιών από τηλεοπτικού «παράθυρου».

Ο πλούσιος λόγος του δεν χρειαζόταν. Η παρουσία του και μόνον αρκούσε να μας εμφυ-

σή του, διοργανώνοντας «φίεστα» με μπουζούκια σε γήπεδο...

Είναι αδύνατον να προσεοφλήσει κανείς την έκβαση της διαπραγματεύσεως στο Ελσίνκι. Ωστόσο το πρόβλημα για την κυβέρνηση δεν είναι δύσκολο. Δεν είναι καν υπαρκτό! (Και υποψιάζομαι ότι ίσως διογκώνεται για λό-

Ίσως δεν το πληροφορηθήκατε, αλλά και ο κ. Κώστας Καραμανλής πήγε Ελσίνκι! Μετέβη στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος...

σώσει την αισιοδοξία για την επανόρθωση των παραδοσιακών αξιών. Διότι ο κ. Καζάκος δεν περιορίστηκε στον αρραβώνα. Αλλά, όπως αρμόζει στους εντίμους, τη νεότερη κατά πολλές δεκαετίες αγαπημένη του τη στεφανώθηκε κιόλας...

«Επιθυμώ να παρατηρήσω ότι σε ένα γεγονός ιστορικής και πολιτικής σημασίας, ουδείς βουλευτής παρευρίσκεται με την ιδιότητα του απλού πολίτη, αποποιούμενος έτσι την πολιτική του ιδιότητα...

»Επιπροσθέτως, μιας και αμφισβητείται ότι κατ' εντολή της Γραμματείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας εκπροσώπησε τη Νέα Δημοκρατία, θέλω να ρωτήσω ποια υπηρεσία του κόμματος παρήγγειλε το δάφνινο στεφάνι που κατέθεσα και κατέβαλε τη σχετική δαπάνη».

Φοβούμαι ότι για πρώτη φορά θα συμφωνήσω με τον κ. Απόστολο Ανδρεουλάκο...

Εκτός από την πολιτική κληρονομιά της δημοκρατικής παρατάξεως, την οποία διεκδικεί με τις γνωστές αξίες, νομίζω ότι το ΔΗΚΚΙ του κ. Δ. Τσοβόλα εποφθαλμιά επίσης τα σύμβολα και τις τελετουργίες του ΠαΣοΚ: την Κυριακή ορτάζει τα τέσσερα χρόνια από την ίδρυ-

σους προεκλογικής σκοπιμότητας...

Το υποστηρίζω, διότι ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης διαθέτει ήδη τη λύση του προβλήματος στα χέρια του. Οχι μόνο του Ελσίνκι, αλλά όλων των προβλημάτων του κυβερνητικού έργου. Έχει στα χέρια του το «λυσάρι», τον «τυφλοσύρτη»! Το θέμα είναι αν θα το καταλάβει...

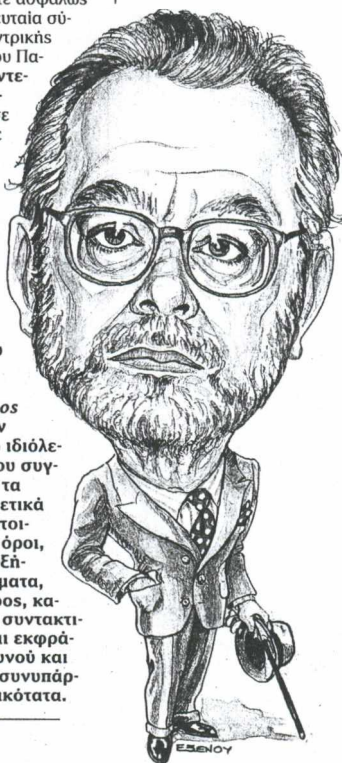
(Θα γνωρίζετε ασφαλώς ότι στην τελευταία σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής του ΠαΣοΚ ο κ. Παντελής Οικονόμου κατέθεσε υπόμνημα με τον τίτλο «Πρόσκληση του Εθνικού και Δημοσίου Συμφέροντος»...)

Η ιδιότητα που ασκεί ο κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος οφείλεται εν πολλοίς στο ιδιόλεκτό του, όπου συγχωνεύονται τα πλέον αντιθετικά γλωσσικά στοιχεία: λόγιοι όροι, χρονικές αυξήσεις στα ρήματα, δικανικό ύφος, καθαρώνοντας συντακτικοί τύποι και εκφράσεις του βουνού και του λόγκου συνυπάρχουν αρμονικότητα.

Όταν τον ακούμε θυμόμαστε μετοχές που έχουμε ξεχάσει, αλλά επίσης γνωρίζουμε λέξεις που αγνοούσαμε. Εγώ, επί παραδείγματι, το ρήμα «στουμπίζω» το έμαθα διαβάζοντας την αγόρευση του υπουργού Δικαιοσύνης στη Βουλή σχετικά με το σχέδιο νόμου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ιδού τα παραδείγματα της χρήσής του, διά στόματος του κ. Γιαννόπουλου: «Όσο και να το διάβασα και να το στούμπισα, κατά το κοινώς λεγόμενο...» ή «Αν καθήσουμε και το στουμπίσουμε κά-...». Πληροφορώ όμως δεν γνωρίζουν ότι «στουμπίζω» σημαίνει «σπάω με κόπανο», δηλαδή με τη «στουμπά» (από το σλαβικό «stopra»). Μεταφορικά όμως σημαίνει και γρονθοκοπώ...

Ο κ. Γιάννης Λούλης, αφότου έχει πάψει να διαβαίνει το κατόπλι της Ρηγίλλης, μου δίνει την εντύπωση ότι περνά πολύ καλύτερα. Τον βλέπω κάθε μεσημέρι ανελλιπώς να γευματίζει σε brasserie της οδού Βαλαωρίτου, όπου συχνάζουν χρηματιστές και φίλοι του Συνασπισμού. Και πάντα υπέρκομφο σαν φιγούρι-νι παλαιού ραφτάδικου. Δικαιούται συνεπώς να του αφιερώσω το σκίτσο που βλέπετε κάτω.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ

Έχει όρια η συνείδηση;

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΡΤΕΡΙΣ

Δεν είχα σκοπό να ασχοληθώ με το θέμα Κορκολή - Τριανταφυλλόπουλου διότι πολύ φοβούμαι ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, η ανακύκλωση οδηγεί σε συνενοχή. Χρειάστηκε να το εξηγήσω σε πολλούς φίλους και αναγνώστες, που αντιθέτως θεωρούσαν ότι συνενοχή είναι η σωτήρι...

Τελικά, όμως, σκέφτηκα ότι δεν είχα και τίποτε ιδιαίτερο να προσθέσω: ήταν τόσο έντονη η κοινωνικά αντίδραση, τέτοια η γενική κατακραυγή, που θεωρώ τον εαυτό μου πλήρως καλυμμένο. Σε όλα, εκτός της υποκρισίας.

Διότι, μην έχετε την παραμικρή αυταπάτη. Αυτοί που εκ των υστέρων διαμαρτύρονται είναι κατά κανόνα οι ίδιοι που καθιερώνουν την αθλιότητα ως τηλεοπτικό θέμα: κάθονται και το βλέπουν! Αν δεν το έβλεπαν, δεν θα υπήρχε. Κανένα κανάλι στον κόσμο δεν προβάλλει κάτι που δεν βλέπεται. Είναι λυπηρό, αλλά είναι έτσι: η συμμετοχή του κοινού νομιμοποιεί τη διαδικασία!

Τα όρια, λοιπόν... Δεν χρειάζονται ούτε δόθεν αφελείς ούτε δόθεν αβώες απορίες. Τα όρια είναι τόσο οφθαλμοφανή, τόσο αυτονόητα, ώστε κανένας δεν έχει το άλλοθι να τα αναζητεί. Αφήστε με να πάρω ένα παράδειγμα, λιγότερο συζητημένο και λιγότερο φανταστικό.

Δελτίο ειδήσεων της 8ης Δεκεμβρίου. Σε ένα λύκειο της Καβάλας κάποιος γονεός κατηγορούσε μια καθηγήτρια ότι χαστούκισε το παιδί τους. Ως εδώ τίποτε το συγκλονιστικό... Προφανώς ανόητο για δελτίο ειδήσεων της κόπης και τοπικού σταθμού. Η υπόθεση, όμως, «εκδικάζεται» στο γραφείο του διευθυντή του σχολείου, παρουσία δημοσιογράφων και τηλεοράσεων, με τους γονείς να επιτίθενται σκαϊότατα στην άμοιρη την καθηγήτρια.

Σοκαρισμένη αυτή, στα όρια της κατάρρευσης, φεύγει από το σχολείο και ενώ αντιμετωπίζει τις κάμερες και τα μικρόφωνα που την πιέζουν να πει κάτι, δεν μπορεί να πει τίποτε άλλο παρά «*oas parakalo, oas parakalo, den exo kamia sxesei μαζί σας...*». Εκείνη τη στιγμή αισθάνθηκα ντροπή που είμαι δημοσιογράφος. Και χάρκα που δεν θέλει να έχει καμία σχέση μαζί μου και με τους συναδέλφους μου.

Δεν ξέρω αν χαστούκισε ή δεν χαστούκισε τη μαθήτριά. Σιγά το θέμα, ας μου επιτραπεί να προσθέσω. Αυτό που ξέρω με βεβαιότητα είναι ότι μια απλή καθηγήτρια σχολείου στην Καβάλα διαπομπεύτηκε δημοσίως με ευθύνη των γονέων μιας μαθήτριάς, του διευθυντή του σχολείου (ο οποίος επέτρεψε στις κάμερες να μπουν στο γραφείο του...) και ασφαλώς των τηλεοράσεων και των δελτίων ειδήσεων, που κατέστησαν τη διαπόμπευση εφικτή.

Ξέρω πολύ καλά ότι το θέμα δεν θα απασχολήσει το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, δεν θα προκαλέσει έντονες αντιπαραθέσεις στις στήλες των εφημερίδων και σε τηλεοπτικά παράθυρα, δεν θα αφυπνίσει το ενδιαφέρον πανεπιστημιακών και διανοούμενων. Είμαι βέβαιος ότι οι δημοσιογράφοι που προέβαν να το θέμα στα δελτία ειδήσεων αισθάνονται ότι έκαναν το επαγγελματικό καθήκον τους. Έχουν ήσυχη τη συνείδησή τους... Το ίδιο θα ισχύει και για την ΕΣΗΕΑ.

Είναι, όμως, έτσι; Εγώ, αντιθέτως, θεωρώ ότι η τιμή και η υπόληψη της καθηγήτριας αξίζει όσο και η υπόληψη του κ. Κορκολή ή του κ. Ασλάνη ή του κ. Φιλήμονα. Και για αυτήν ισχύουν όρια. Με μοναδική διαφορά ότι αυτά τα όρια, τα πιο δυσκολοδιάκριτα ενδεχομένως, κανένας δεν απασχολήθηκε, κανένας δεν τα έλαβε υπόψη του.